

THE ART NEWSPAPER GREECE

01

ΚΡΗΤΗ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ταξίδι μέσα
από αρχαιότητες
του νησιού

02

1922

Αναμένοντας
την 100ή επέτειο
μνήμης για
τον Μικρασιατικό
Ελληνισμό

03

ΘΕΡΙΝΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Επαναγνωριμία με
τα νησιά μέσα από
την καλλιτεχνική
παραγωγή

**ΜΕ ΜΙΑ
ΜΑΤΙΑ**

Από τις 15 Σεπτεμβρίου μέχρι και τις 9 Οκτωβρίου ο *Romain Gavras* και ο *Surkin* παρουσιάζουν σε παγκόσμια κλίμακα το νέο τους οπτικοακουστικό πρότζεκτ «GENERBION» σε συμπαραγωγή του *Onassis Culture* και της *Iconoclast*. Πρόκειται για τρεις ποπ βίντεο-εγκαταστάσεις σε τρεις διαφορετικούς χώρους του Ιδρύματος Ονόση.

Μια έκθεση αναδρομικού χαρακτήρα της Ρένιας Παπασιπούρου με τίτλο «Το πέρασμα του κομήτη» ξεκινάει στις 27 Σεπτεμβρίου στην Πανακοθήκη του Δήμου Αθηναίων. Η έκθεση, την οποία επιμελείται ο Χριστόφορος Μαρίνος, επικεντρώνεται σε άγνωστα έργα της καταξιωμένης καλλιτέχνιδος.

Με τίτλο «Μια ακτίνα από φως (beam of light)», το φωτοβόλο εικονογράφημα *Illustrations*, θα πραγματοποιηθεί για δεύτερη χρονιά στο Σερράριο του Δήμου Αθηναίων από τις 9 έως τις 18 Σεπτεμβρίου, παρουσιάζοντας τις τελευταίες πρακτικές και το ύψος των εικονογράφων της χώρας.

Εν ταυ μεταξύ, όσον αφορά στην «Art Athens», την ετήσια διεθνή έκθεση σύγχρονης τέχνης, το μόνο που είναι γνωστό για την ώρα είναι το πολύ βασικό (Ζάππειο, 16-19 Σεπτεμβρίου) και το ότι θα λειτουργήσει και φέτος η virtual εκδοχή της.

Στις εκθέσεις που ολοκληρώνονται σπερμάστε ότι μέχρι τις 9 Σεπτεμβρίου μπορείτε να δείτε τις «Επιστημολογίες του Ηλία» σε επιμέλεια Μαρίνας Φωκίδη στον εκθεσιακό χώρο της Ρεβέκκας Κομάκη, ενώ στη Δημοτική Πανακοθήκη Πατρών το αφιέρωμα «Κορνέλιος Γραμμίνος, Προσωπείας και Ραϊσάδεις» τελειώνει στις 30 Σεπτεμβρίου.

ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Δυναμικές καλλιτεχνικές πρωτοβουλίες στηρίζουν τις τοπικές νησιωτικές κοινότητες.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΝΙΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΟΡΟΣΕΝΙΔΗ

Η

μέριμνα για το φυσικό τοπίο ανδραεινέται ως μία από τις πιο ισχυρές δυναμικές διεθνώς στον χώρο της τέχνης με πολιτισμικές εκφάνσεις, άλλοτε πιο άμεσες όπως δράσεις με καθαρό οικολογικό πρόταγμα, και άλλοτε πιο ήπιες και παράλληλες, όπως είναι η απασχολή σε φυσικά υλικά και χειροτεχνικές μεθόδους. Το περιβαλλοντολογικό κίνημα έχει γίνει πλέον τρόπος σκέψης και έκφρασης. Στην τέχνη συναντά μία άλλη δυναμική τάση που είναι η συνεργατικότητα και οι σχέσεις με την κοινότητα, οι οποίες παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στα εκθεσιακά δρώμενα των νησιών και αυτό το καλοκαίρι.

Εκτός από τις δράσεις που αναφέρονται, υπάρχουν και άλλες πρωτοβουλίες που στηρίζουν τις τοπικές κοινότητες, όπως η ίδρυση του *Just Go Zero Tinos*, με το οποίο η Τήλος φιλοδοξεί να γίνει το πρώτο νησί μηδενικών αποβλήτων στην Ελλάδα, μέσα από τη συλλογή και τη διαχείριση υλικών, καθώς και μέσω προγραμμάτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Σε αυτό συμβάλλουν το εκθεσιακό δίδυμο των *Hyperosmi* και το σχεδιαστικό δίδυμο *The New Raw* (Πάνος Σκουός και Φωτεινή Στάση), οι οποίοι επιλέχθηκαν για να δώσουν το βλέμμα τους προς στο *residency*, δίνοντας προοπτικές τους άπτονται άμεσα ζητημάτων βιωσιμότητας και εκδοχής οικονομίας, ενώ η επαναχρησιμοποίηση και η αξιοποίηση υλικών αποτελούν κεντρικές έννοιες στην πρακτική τους. Από τις αρχές Μαΐου διεκδικούν το πρόγραμμα εκδοχής οικονομίας που εφαρμόζεται στο νησί και έχουν έρθει σε επαφή με την τοπική κοινότητα, ιστορία, χειροτεχνία και τις λαογραφικές παραδόσεις του, ώστε να δημιουργήσουν νέα, πρωτότυπα έργα με μη αντικυκλώσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά έως τις 25 Σεπτεμβρίου, που ολοκληρώνεται το πρόγραμμα φιλοξενίας στο νησί. **Α.Α.**

ΤΗΛΟΣ

Ενα νέο διεπιστημονικό πρόγραμμα φιλοξενίας καλλιτεχνών και σχεδιαστών έχει εγκριθεί εδώ και μερικούς μήνες ο οργανισμός *Polygreen Culture & Art Institute* (PCAI) στην Τήλο, με σκοπό να συνενώσει μελλοντικά και σε άλλα νησιά ή περιοχές της Ελλάδας. Αφορμή στάθηκε η συνεργασία της *Polygreen* με τον δήμο του νησιού για το εγχείρημα «*Just Go Zero Tinos*», με το οποίο η Τήλος φιλοδοξεί να γίνει το πρώτο νησί μηδενικών αποβλήτων στην Ελλάδα, μέσα από τη συλλογή και τη διαχείριση υλικών, καθώς και μέσω προγραμμάτων ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Σε αυτό συμβάλλουν το εκθεσιακό δίδυμο των *Hyperosmi* και το σχεδιαστικό δίδυμο *The New Raw* (Πάνος Σκουός και Φωτεινή Στάση), οι οποίοι επιλέχθηκαν για να δώσουν το βλέμμα τους προς στο *residency*, δίνοντας προοπτικές τους άπτονται άμεσα ζητημάτων βιωσιμότητας και εκδοχής οικονομίας, ενώ η επαναχρησιμοποίηση και η αξιοποίηση υλικών αποτελούν κεντρικές έννοιες στην πρακτική τους. Από τις αρχές Μαΐου διεκδικούν το πρόγραμμα εκδοχής οικονομίας που εφαρμόζεται στο νησί και έχουν έρθει σε επαφή με την τοπική κοινότητα, ιστορία, χειροτεχνία και τις λαογραφικές παραδόσεις του, ώστε να δημιουργήσουν νέα, πρωτότυπα έργα με μη αντικυκλώσιμα και επαναχρησιμοποιήσιμα υλικά έως τις 25 Σεπτεμβρίου, που ολοκληρώνεται το πρόγραμμα φιλοξενίας στο νησί. **Α.Α.**

ΤΗΝΟΣ

Το *KOINONIO Tinos Art Gathering* σταθερά εδώ και έξι χρόνια συγκεντρώνει εκθεσιακούς στην Τήνο, οι οποίοι έρχονται σε ώσμωση με ντόπιες τεχνίτες και το περικυκλωμένο τοπίο του νησιού, για να παράγουν διεπιστημονικά έργα και projects. Φέτος ξεκίνησε από νωρίς, πραγματοποιώντας από τέλη Απριλίου έως τέλη Μαΐου το διεθνή *residency* «*Four One Plus Elements*», με πάνω από 33 προσκεκλημένους από Ελλάδα, Γαλλία, Καναδά και Αυστραλία, οι οποίοι υλοποίησαν ένα εύρος συνεργατικών εκθεσιακών εγκαταστάσεων, εργαστηρίων, εκδόσεων, περιφορών και εκδόσεων. Ανάμεσα τους ξεχωρίζουν η εγκατάσταση του *Raul Moagino* στο Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού και της Μάρως Φασούλη στο χωριό *Ischia* καθ' όλη τη διάρκεια του Αυγούστου, ενώ φωτογραφικό υλικό από άλλα έργα και δράσεις και τη διαδικασία παραγωγής τους, μαζί με καταλόγους, επιτοίχια κείμενα και προβολές, παρουσιάζονται μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου στον χώρο του *KOINONIO A.A.*

Σε αυτό το πλαίσιο της ευρύτερης περιβαλλοντικής αισθητοποίησης εντάσσεται και ακόμη μία ενέργεια που έγινε ήδη στην Τήνο, με στόχο όμως να αποτύχει την αρχή και αντίστοιχη δράση στο μέλλον. Το «*Island Project*», που διοργανώσαν μέσα στον Ιούνιο το Πνευματικό Κέντρο Δήμου Πανόρους και η *THE TELLOS SOCIETY*, άρχισε το βλέμμα στον εγκατα-

Απόψη από παλαιότερο έργο των *Hyperosmi*, που παρουσιάζει για ένα χρόνο κληρονομιάς *Zero Point* στην Τήλο (ΕΣΚ)

λεμένο οικισμό του *Ischia*, που ήταν η γη έπειτα του Γιαννούλη Χαλιπά, προσκαλώντας τέσσερις καλλιτέχνες να παράγουν επίτοια έργα (εφημερές εγκαταστάσεις) εμπνευσμένα από τον συγκεκριμένο τόπο. Οι Ειρήνη Βλαβανού, Λαβία Δελιακούρα, Γιώργος Μαραζιώτης και Αλέξανδρος Ρουκωδικός μελέτησαν την ιστορία του χωριού και έστησαν τα έργα τους στα γαλάζια. Ο αποτραπηλικός χαρακτήρας του έργου της Ειρήνης Βλαβανού, το οποίο στήθηκε μέσα στο αιώρι στην είσοδο του χωριού, ένα έργο που αφιέρεται και στην κτηνοτροφική παράδοση αλλά και στη χειροτεχνία, εκαρπίζει τους και τον καλύτερο σκοπό της δράσης, που είναι η αποτροπή της εγκατάστασης ανεμογεννητριών στο κοντινό βουνό. Η θεματοθέτηση μιας ετήσιας διοργάνωσης σύγχρονης τέχνης στο *Ischia* μπορεί να πιστοποιήσει τον κόσμο απέναντι στη σημασία της διαφύλαξης του φυσικού τοπίου, και αυτό μέσα από την ανάδειξη της ιστορίας του συγκεκριμένου χωριού. Αν κάτι τέτοιο πραγματοποιηθεί με διάρκεια, θα ενταχθεί στον Πολιτιστικό Περικατό Γιαννούλη Χαλιπά, ένα εγχείρημα του Πνευματικού Κέντρου Πανόρους, που είναι ήδη ενεργό. **Α.Κ.**

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Μια επιστημονική διαμερίδα της πρώτης δύο μέρες του Οκτωβρίου έρχεται να επιστημονήσει τις δύο εκδόσεις που παρουσιάζονται αυτή την περίοδο στο Αρχαιολογικό της Κεφαλονιάς με θέμα την κλιματική αλλαγή, σε επιμέλεια της Δρ. Φαλάσσας Οικολογίας Νίνας Φραγκοπούλου (έως 5 Αυγούστου). Ομιλητές από το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο της Σερβίας, το Ίδρυμα Α.Ε. Λαοκρατίζει και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών θα θέλουν ζητήματα γύρω από τη βιωσιμότητα των αστικών οικοδομημάτων και την περιβαλλοντική κρίση, καθώς και την επίδραση της στη βιοποικιλότητα διεθνώς. Το εγχείρημα θα μετακομίσει την εργάσιμη σχολική σελίδα σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα για μαθητές των τελευταίων τριών τάξεων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ). **Α.Α.**